

Prenumerata „Kur. War.“
wynosi: w Warszawie rocznie
rs. 4 kop. 80, półrocznie rs. 2 kop.
40, kwartalnie rs. 1 kop. 20, mie-
sięcznie kop. 40; za odosłanie do
domu dopłaca się k. 5 na miesiąc.
Numer pojedynczy w Kan-
torze Redakcji kop. 5.
Redakcja otwarta od 11-jej
z rana do 2 po południu.

KURIER WARSZAWSKI.

ROK PIĘDZIESIĄTY PIERWSZY.

**Na prowincji i w Cesar-
stwie** wynosi rocznie rs. 8
(w tem mieści się już opłata
pocztowa za przesyłkę kop. 96
oraz za opakowanie i Ekspedy-
cję Rsr. 2 kop. 24).
Prenumerata przyjmuje się
rocznie, półrocznie i kwartalnie.
**Rękopisma nadsyłane do
Redakcji nie zwracają się**

Dziś: Ś-go Tomasza Apost.
Piątek: ŚŚ. Flawjana i Zenona MM.
Sobota: Ś-tej Wiktorji P. M. Wigilja.
Niedz. ŚŚ. Adama i Ewy.

Wschód słońca o godzinie 8 minut 9
Zachód „ „ 3 „ 48.

Długość dnia godzin 7 minut 38
Ubyło „ „ 9 „ 5.

Adres Redakcji „Kurjera Warsz.“: PLAC TEATRALNY Nr 5, dom W. L. ZABŁOCKIEJ.

Poniedziałek: NARODZENIE CHRYSZTUSA PANA.
Wtorek: Ś-go Szczepana Męczennika.
Środa: Ś-go Jana Ewangelisty
Czwartek: Młodzianków.

— Dnia onegdajszego, 7 (19) grudnia, na uczce-
nie pamięci spoczywającego w Bogu Jego Cesarzkiej
Wysokości Cesarzowicza Wielkiego Księcia Mikołaja
Aleksandrowicza, odprowadzone zostało o godzinie 12-jej
w południe, w ochronie Mikołajewskiej dla dzieci żoł-
nierskich, nabożeństwo żałobne. (D. W.)

— Mianowany nadzwyczajnym i pełnomocnym am-
basadorem Najjaśniejszego Cesarza Niemieckiego i
Króla Pruskiego książę Reus, z radcą i dwoma sekre-
tarzami ambasady, miał zaszczyt 2 grudnia, o godzi-
nie 1-jej z południa, przedstawić swe listy uwierzytel-
niające Jego Cesarzkiej Mości, a potem przedstawić
się Jej Cesarzkiej Mości. Osoby te przybyły w powo-
zach galowych do pałacu zimowego przed ganek po-
selski, gdzie były spotkane i przeprowadzone z nale-
żytą etykietą. (D. W.)

— Najjaśniejszy Pan, na najpoddanniejsze przeło-
żenie ministra wychowania publicznego, na dniu 12
października r. b., Najwyżej zezwolił raczył na umie-
szczenie w bibliotece lub w jednej z sal instytutu go-
spodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Nowej Aleksan-
drji, portretu byłego pomocnika kuratora okręgu nau-
kowego warszawskiego radcy tajnego Michniewicza.

— Najjaśniejszy Pan, na najpoddanniejsze przeło-
żenie ministra wychowania publicznego, na dniu 27
października r. b., Najwyżej zezwolił raczył na udzie-
lenie wdowie po pełniącym obowiązki lektora uniwer-
sytetu warszawskiego Kusza, Elżbiecie Kuszel dla po-
krycia wydatków na pochowanie jej męża, stu pięć-
dziesięciu rs., z oszczędności z summy asygnowanej
w roku bieżącym dla składu osobistego profesorów
uniwersytetu warszawskiego. (D. W.)

— JW. Namiestnik Jego Cesarzko-Królewskiej Mo-
ści w Królestwie Polskiem, zawiadomił kuratora okrę-
gu naukowego warszawskiego, pod dniem 5 (17) listo-
pada roku bieżącego za Nr 26,418, że ustanowiwszy
w Warszawie osobny komitet wystawy politechnicznej
w Moskwie na rok 1872 pod prezydencją byłego pre-
zydenta m. Warszawy, Kazimierza Wojdy, przeznaczył
do należenia do składu tego komitetu, między innemi:
profesora Cesarzkiego uniwersytetu warszawskiego
Karola Jurkiewicza, dyrektora ogrodu botanicznego
i profesora tegoż uniwersytetu Jerzego Aleksandro-
wicz, dziekana fakultetu fizyko-matematycznego
w tymże uniwersytecie, radcę stanu Stanisława Przy-
stańskiego, starszego ogrodnika warszawskiego ogro-
du botanicznego Karola Szparmana, dyrektora szkoły
wetrynaryjnej Piotra Seifmana, budowniczego okręgu
naukowego warszawskiego, asesora kolegijskiego Bo-
lesława Podczaszyńskiego—dla brania udziału w pra-
cach komitetu. (D. W.)

— Z rozporządzenia zarządzającego wydziałem sol-
nym w Królestwie Polskiem, delegowany do pełnienia
obowiązków nadzorca warzenia soli i zarazem sekre-
tarza naczelnika warzelnii soli w Ciechocinku, szlach-
cic Michał Kurnatowski, zatwierdzony został w tych
obowiązках od 1 października 1871 r. (D. W.)

— W rozkazie Warszawskiego Ober-Policmajstra do
Policji Wykonawczej za Nr 336 wydanym, zamieszczono:
Z powodu niezachowania przez wiele osób należytej ostrożno-
ści przy obecnym używaniu do opalania pieców węgla ka-
miennego, w ostatnich czasach miało miejsce kilka wypad-
ków zagorzenia. W skutku czego ponawiając poprzednie moje
w tym względzie rozporządzenia, z których ostatnie zame-
szczałem w Rozkazie z r. b. za Nr 3, polecam Kommis-
sarzom cyrkulowym, zalecić naczelnikom uczątkowym, sta-
rać się osobiście skłonić biedniejszych mieszkańców w ich
rewirach, ażeby oni jak najogłośniej i nigdy zawcześniej nie
zamykali pieców, opalanych węglem kamiennym. (G. P.)

— (Q) — Opera Verdi'ego *Trubadur*, poraz pierwszy
wykonana w Rzymie w teatrze Appolo w roku 1853,
a w roku następnym w paryżkim teatrze włoskim, u nas
cieszy się od lat przeszło 10 zasłużonem powodze-
niem.

Jest w niej wiele błędów technicznych lecz jest także
wiele natchnienia.

Verdi nie jest geniuszem, zaprzeczyc mu trudno je-
dnakże wielkiego, wpływowego talentu.

W duchu tego muzyka jest coś z ducha Szekspira,
a mianowicie owa siła, która owłada despotycznie słu-
chaczów i zmusza ich do myślenia i czucia... Verdi
stał się *silnym*, ponieważ jest melodistą. Rzadko też
się uśmiecha, boć człowiek myślący musi kochać smu-
tek, musi wierzyć, tęsknić i cierpieć za siebie i za
innych.

W rzecznej operze wystąpili wczoraj poraz pierw-
szy, pani Luchesi w roli Leonory; pani Dory, kontral-
tystka w roli Azuceny; pan Bolis w roli Trubadura
i pan Storti w roli hrabiego di Luna.

Wszystkie prawie krzesła i łóża pierwszego piętra
zajętemi były przez miłośników opery włoskiej.

Słuchacze najchętniej oklaskiwali pana Storti'ego
barytona, który zdaje się i w bieżącym sezonie będzie
trzymał prym w towarzystwie artystów włoskich.
Operą dyrygował pan Orsini.

— Ł — Powodem do napisania tych kilku słów, był
fakt dość zresztą powszechny, a w każdym razie za-
sługujący na uwagę.

Było to podczas pierwszych cięższych mrozów obec-
nej zimy.

Do pewnego domu terminator szewski przyniósł
kilka par obstalowanych butów.

Chłopiec ten miał około lat czternaście. Na wyne-
działej jego twarzy malowało się tylko zniechęcenie
do życia, a w głęboko zapadłych oczach przysiały
już te wszystkie blaski, które młodości tyle nadają
wdzięku.

Ubranie jego mógłby chyba Rubens odmalować.
Żaden opis nie byłby w stanie odtworzyć w wyobraźni
Waszej czytelnicy, tego surduta bez oznaczonego ko-
loru, zapinającego się w jeden tylko guzik i tej poszar-
panej włachmany kamizelki. Pod tem wszystkiem
nie było wcale koszuli. Budziło to wstręt połączone
z litością. Podczas dziesięcio-stopniowego mrozu,
biedak ten odnosił obstalunki, w jednym wyszarza-
nym surducie, bez koszuli. Był posiniąły z zimna,
a drżące jego wargi zaledwie mogły wymawiać wy-
razy.

— Czy nie masz rodziców? — zapytał go pan domu.

— Mam matkę. — Służy na wsi, o 35 mil ztąd.

— Czy majster nie daje ci ubrania.

— Nie panie. Dostaję tylko życie, a przyodziewek
muszę mieć własny...

Pan majster, dla którego chłopiec ten pracował,
należy do pierwszorzędných fabrykantów obuwia
w Warszawie. P. siada własny skład i dobrze mu się
dzieje.

Panowie majstrowie pozwólcie sobie przypomnieć
jedną prawdę: — Człowiek nie jest maszyną.

Powierzają wam w ręce ubogie dzieci, abyście z nich
uczynili użytecznych społeczeństwu pracowników. Pa-
miętajcie o tym obowiązku!

J. śli maszyna przestanie funkcjonować, naprawicie
ją. Ale zdrowia i życia jednostce nikt nie jest w sta-
nie przywrócić.

Jakąż przyszłość gotujecie własnym warsztatom,
przez takie postępowanie. Powiadacie sobie: „to
bydło, — jak zmarnieje, zastąpię go drugim podob-
nem“. — Takie rozumowanie nie przynosi wprawdzie
zaszczytu waszym uczniom — ale nie o nich tu teraz
mowa. — Idzie o prosty interes materialny. Jakież
wyobrażenie poweźmie o was samych publiczność, je-
śli do jej domów pślecie terminatorów obdartych,
wynędziały i brudnych.

To bydło wreszcie, może zostać człowiekiem. Od-
będzie twarde chwile teraźni i wyzwoli się. Jeżeli
dostanie w ręce jaki kapitał, założy warsztat i będzie
majstrem, wam podobnym. Jeżeli nie zostanie czela-
dnikiem.

Narzekacie na złą czeładź. Powiadacie, że wię-
kszość pomiędzy nimi, składa się z pijaków i pró-
żniaków.

Pod czymże kierunkiem wychowywali się ci pijacy
i próżniacy?

Wzrastali w nędzy, głodzie i nienawiści. Wyrośli
na darmozjadów lub łotrów. To proste następstwo
rzeczy.

Chcąc zbierać owoce uczciwej pracy, trzeba umieć
szanować człowieka, mieć w sercu uczucie ludzkości
i rozumnie patrzeć w przyszłość.

Wiadomości miejscowe.

— Ruch w bazarze na ubogich ożywił się wczoraj
znacznie, szczególnie wieczorem. Na sali trudno się
było przedostać, przy każdym zaś prawie sklepie był
ktoś z kupujących. O godzinie 7-jej, JW. Hrabia Na-
miestnik raczył zwiędzić Bazar i nie ominął żadnego
sklepu, nie zaszczywszy każdego z nich uprzejmem
słowem i pieniężną ofiarą. W niektórych sklepach
sprzedaż szła wybornie. Dochód był w ogóle znaczny,
w niektórych bowiem sklepach sprzedano przeszło za
rs. 1000 towarów. Między wpływem pieniędzy ze sprze-
dazy, znalazła się moneta złota stu frankowa z po-
piersiem cesarza Napoleona, za którą amatorzy dają
już rs. 45.

Publiczność jakąś się już oswoiła z nowym po-
mysłem i śmieiej rzeczywiście przystępowała do skle-
pów. Idzie o to by ogół dowiedział się, że każda z dam
sprzedających zapytana o wartość jakiego towaru, nie
kładzie nań ceny dowolnie wysokiej, ale odczytuje ją
z kartki przychepionej do przedmiotu. Ceny zaś te
istotnie są umiarkowane.

Z powodu że Bazar rzeczony jutro ma być już zwi-
nięty, niektórzy z panów kupców postanowili jeszcze
obniżyć ceny towarów, aby urządziwszy zupełną wy-
przedaż, nie mieli potrzeby przenosić wystawionych
w Bazarze przedmiotów napowrót do swych *Zakła-
dów*.

P. Lesser zaofiarował dla Bazaru zabawek dziecin-
nych i innych przedmiotów za rs. 150.

Bardzo dobrym pomysłem jest urządzenie w baza-
rze wyprzedaży towarów ze sklepu p. Pankali. Komit-
et bazarowy zamierza skorzystać z tego praktycznego
postąpienia i postara się o urządzenie zbiorowej na
wielką skalę wyprzedaży, główniejszych tutejszych
kupców.

Bufet przy salach reductowych zajęły sobie damy.
Ubrane w fartuszki, nalewają herbatę, limonadę, wy-
dają lody i t. p. Sprzedaż idzie tu wybornie. Szkoda
tylko, że wejście do bufetu tak jest nie widoczne, że
wiele z osób zwiędzających salę nie wie nawet o nim.
Pomimo dozoru jak najpłnniejszego, wczoraj stracono
jednej z dam sprzedających, salone. Widocznie zło-
dziejże potrzebują także c. s. skorzystać z nadarzającej
się im sposobności na gwiazdkę.

Ostrzegamy z tego powodu (zwiędzających salę)
by w chwilach tłoku mieli się na baczności.

W dniu wczorajszym od godziny 12 tej do 3-ciej
z południa za biletami 5-cio kopiejkowymi zwiędzało
Bazar osób 315, co uczyniło rs. 15 kop. 75; naddatki
wyniosły rs. 5 kop. 6. Od 3-ciej z południa do 8-jej,
gdyż wczoraj sprzedaż przeciągała się o godzinę,
sprzedano 15 sto kopiejkowych biletów 929, co uczy-
niło rs. 139 kop. 65, zaś naddatków złożono rs. 16
kop. 65. Razem więc wczoraj było w Bazarze osób
1244, a ogólny dochód za bilety wejścia uczynił
z naddatkami rs. 176 kop. 82 1/2.

— Od dnia jutrzejszego rozpoczynają się w tutej-
szym Uniwersytecie ferie zimowe i takowe trwać będą
do dnia 6 (18) stycznia roku przyszłego 1872, t. j. do
Trzech Króli.

— Przypominamy o dzisiejszym koncercie na ko-
razyc uczniów Konserwatorium muzycznego. Sądząc,
z odbytej próby własimy, że równie dobrowy pro-
gram nie był dotąd w podobnych koncertach egze-
kwowany.

— Dowiadujemy się o tworzącem się w Warsza-
wie w tej chwili towarzystwie akcyjnem, z kapitałem
półtoramiljona rubli, mającym na celu podniesienie
u nas przemysłu piwnego. W tym celu towarzystwo
ma zamiar nabyć od jednego z tutejszych właścicieli
kilka browarów i przerobiwszy je na parowe rozpo-
cząć wyrabianie piwa na skalę o ile można najwięk-
szą.

— Redakcja Biblioteki romansów i powieści prosi
nas o obwiezczenie, że jeden z jej współpracowników
rozpoczął przekład z języka szwedzkiego powieści p. t.
Pieniądz i Praca.

— W pierwszych dniach stycznia r. p. Pan Józef Prohazka urządził wieczór muzyczny. Na wieczorze tym wykonane być mają kompozycje Moniuszki, Müllheimera i innych. Część wokalną wypełnią artyści tu-tejszej opery.

— Rolę *Pięknej Heleny* ma grać i śpiewać w tych czasach pani Honorata Majeranowska.

— *Wigzanika*, książka zbiorowa dla młodzieży ułożona przez J. Chęcińskiego, wydana została przez p. J. Kaufmanna.

Może ona posłużyć za bardzo stosowny podarek kolendowy. Na ową książkę złożyli się, z tutejszych literatek, panie Paulina Kraków, Marja Jlnicka, Emilia Leja; z literatów zaś: Chęciński, s. p. F. S. Dmochowski, Edward Lubowski i Jerzy Kühn. Oprócz powiastek i wierszy, w *Wigzance* znajdują się artykuły naukowe. Chęciński przetłumaczył śliczną bajkę Andersena p. t. Krzesiwo.

— Nowa opera St. Moniuszki, p. t. „Beata,” w 2-ach aktach, — ma być podobno przedstawioną po raz pierwszy w dzień Nowego Roku. Próby z tego utworu już się odbywają. Autorem libretta jest p. Chęciński. Główne partje odśpiewają: panna Wojakowska, pp. Cieślowski, Prohazka i Koehler.

— Jeden z naszych znajomych potrzebował w tych dniach napisać spieszenie list do Rzymu, do bawiącej tam chorej osoby. Ponieważ było to już późno wieczorem, marki więc trzeba było kupić w Dystrybucji, chodzący tylko o to za jaką cenę marek trzeba nakleić. Taryfy listowej nie można było znaleźć, pomimo szukania jej po kalendarzach, dystrybutor wyszukał jednak z jakiejś starej taryfy, że list do Rzymu kosztuje czterdzieści siedm kopiejek. Za tyle więc przyklejono marek, zapłaciwszy naturalnie za nie przeszło pół rubla. i list wrzucono do skrzynki. Tymczasem według taryfy za list do Włoch płaci się tylko 20 kopiejek. Korrespondencja zagraniczna dość jest u nas liczna, wiadomość zatem o taryfie listów jest bardzo ważna, jednak żaden z dotychczas wysyłanych kalendarzy taryfy onej nie podaje. Trzeba zaś wiedzieć, że za listy niefrankowane odbierający opłaca podwójnie, frankowane więc listów zagranicznych jest prawie koniecznem.

— Istnieje w Warszawie klasa *Kataryniarzy-żebraków*. Są to niewidomi kaleki bez ręki lub nogi, mający stałe swe stacje na rogach ulic, placach, na trotuarach, wydobywający ze swych jakby koniecznie rozstrojonych katarynek, piskliwe tony. Lecz o to mniejsza. Więcej jest niewłaściwym wygłaszanie na tych ulicznych instrumentach pieśni wyłącznie religijnych. To, jakoby lekceważenie melodji pobożnych, przykre robi na nas wrażenie, a więcej jeszcze wtedy, gdy z nimi jednocześnie łączą się często wesołe Ofenbachowskie piosenki płynące z katarynki przecho-dzącego włocha. Z dawien dawna, przyzwyczajeni jesteśmy słyszeć śpiewy religijne w czasie nabożeństw, w czasie processji, wreszcie przez żebraków na odpustach śpiewane, ale wyzyskiwanie jałmużny pieśnią pobożną parodjowaną na katarynce, wstrętem tylko przejmie. Widok nieszczęścia, sam nawet dostatecznym jest do obudzenia litości, a wolimy już owego niewidomego staruszka, który zeszłego lata na podwórkach domów, wygrywał na skrzypceczce wesołe Kujawiaki, aniżeli wstrętne katarynki z pobożnymi śpiewami.

— *Panie Redaktorze!* Wszystko co w ludzkości dąży do dobra ogólnego, zasługuje na pochwałę. Niedawno zdarzyło mi się widzieć 7mioletnią dziewczynkę Kazię, F... uczącą służącą czytać i pisać. Co wieczór służąca zaprasza swoją nauczycielkę do kuchni, i parę godzin uczą się z cierpliwością, zaszczyt dziewczątka przynoszącą. Czy mało jest dzieci w Warszawie w wieku Kazi, i sług nie umiejących czytać? — Ileż to złego wynika z nieumiejętności czytania, czas trzeba czemś zająć, a sługi biedne szukają rozrywki, któreby łatwo znalazły w dobrej książce. Gdyby inne małe panienki poszły za przykładem Kazi niewątpliwie nie małoby dobrego wypłynąć stąd mogło.

Prenumeratorka.

— Wśród dziennego zgiełku na ulicach placach i zaułkach Warszawy, wszystkie dźwięki się tłumią, i głos słabo się rozchodzi, ale w nocy pomiędzy godz. 2-gą a 3-cią, a więc w czasie największej ciszy, głos rozchodzi się wybornie tak, że bez wysilenia można prowadzić rozmowę o kilkaset kroków odległości. Na placach zaś z większymi budowlami, echo powtarza wyraźnie każde słowo. Onegdaj na placu teatralnym późną porą widzieliśmy zabawne zdarzenie z tego powodu. Ktoś z pod filarów zawołał: „Sanki”. W tej chwili od strony ratusza dał się słyszeć głos wołający również sank. Było to echo, pod ratuszem bowiem na chodniku nie było nikogo, sankarz jednak nie świadom praw fizyki, widocznie jakiś „sałata”, myślał że dwóch passażerów pragnie jechać. Nie rusza tedy z miejsca, ale pyta osobę stojącą pod filarami „a daleko?” — „Na Twardę” — była odpowiedź powtórzona naturalnie przez echo. Sankarz był zatem

ciągłe w wątpliwości, którego z passażerów wziąć do sanek, nareszcie podjechał pod teatr i skoro zabrał już passażera, zaproponował mu, czyby nie pozwolił wziąć i drugą osobę, która wołała tylko co z przed ratusza, że chce także jechać na Twardę. Daliby państwo chociaż po czterdzieście, toby sobie człowiek zarobił za 2 kursa. Passażer kazał jednak jechać bez zatrzymywania się i w drodze zapewne wykladał sa-laciarzowi rozdział fizyki o echach.

— Gazeta Łódzka donosi: w Toruniu, umarł Adolf Blattner dyrektor towarzystwa artystów dramatycznych, które w r. b. gościło w Warszawie w Alkazarze.

— *Sprostowanie.* W podanym wczoraj przez nas wykazie wylosowanych w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych obrazów, zaszła pomyłka. Obraz Ru-rawskiego „Rozbrojony” wygrał nie Nr 206, ale Nr 845, wzięty u Baranieckiego w Petersburgu.

— Złożono w Redakcji „Kurjera Warszawskiego”, od A. S. rs. 1, bezimiennie rs. 1, od X. X. rs. 6, od W. J. rs. 5, od F. H. rs. 1, od I. P. rs. 3, od K. D. rs. 1, od Emilci, Kazia, Kostusia i Czesia B. rs. 1, od X. X. rs. 1, od Kazia S. rs. 1 dla J. M. B., od W. O. rs. 10 dla szpitala dzieciennego, i rs. 15 dla nędzy wyjątkowej, od H. S. rs. 2 dla nędzy wyjątkowej, od A. dla chorych starych wyznania Rzymsko-Katolickiego, rs. 7, dla Reformowanych Ewangelików również starych chorych, rs. 3, razem rs. 10.

— Będąc przed kilku tygodniami na wieczorze w zakładzie p. Dzierlińskiej przy ulicy Freta, znalazłem pewną kwotę pieniędzy na podłodze, które to pieniądze raczy odebrać właściciel w Redakcji „Kurjera Warszawskiego”, a w razie nie odebrania przeznacza się dla biednych wedle uznania Redakcji. A. Z.

— Ponieważ nie mam sposobności mieć udziału w Bazarze na biednych, składam w Redakcji „Kurjera Warszawskiego” rs. 25, dla dwóch uczniów na wpis J. M. B.

— *Panu K. Z. Staremu wielbicielowi prawdy.* Listów bez podpisu nie drukujemy.

— Onegdaj znajdowało się na widowiskach osób: W teatrze wielkim 598; w teatrze rozmaitości 603.

— Przyjechało do Warszawy osób 209, wyjechało zaś 221.

— W dniu onegdajszym w cyrkule Nowoświatkim, w domu pod Nr 34 przy Alei Jerozolimskiej, przy oczyszczaniu kloak, wydobyto ciało dwutygodniowego dziecka płci żeńskiej, o czem w celu wyprowadzenia śledztwa zawiadomiono Sąd i niezależnie od tego dla wynalezienia występnego matki tego dziecka, przez Policję zarządzono ścisłe poszukiwanie.

— W cyrkule Jerozolimskim, Władysław Kowalski, sankarz Nr 376, przewrócił 60-cio-letnią starozakonną Michłę Lajzerowicz, niezrządziwszy jej żadnej szkody. Lajzerowicz odesłana do szpitala starozakonnych, a sankarz przyaresztowany. (G. P.)

— „Petersb. Gazeta” podaje, jako pogłoskę, że ministerjum spraw wewnętrznych wydało niedawno rozporządzenie, ażeby gubernatorowie nie wysyłali, jak to było we zwyczajach, tak zwanych podejrzanym osób, na mieszkanie do innych gubernij, sposobem kary administracyjnej. Podług nowych rozporządzeń, gubernatorowie powinni w przedstawieniach swoich do ministerjum o wysłanie jakiej osoby, wyrazić szczegółowo, w czem mianowicie osobistość ta jest podejrzaną, i jakie już środki były użyte do jej ukarania. Ministerjum zatem pozostawia sobie wyłączne prawo wydawania rozporządzeń o wysyłaniu osób na mieszkanie do innych gubernij.

— „Odesk. Wiestnik” podaje, że niedawno jeden z mieszkańców Odessy, którego syn służy na statku *Wikiecz*, telegrafował do Nangasaki. Depesza wysłana z Odessy we wtorek 28 listopada o godzinie 9½ rano. Odpowiedź otrzymana w Odessie we czwartek 30 listopada o godzinie 7 z rana. Na depeszy przy-jętej w Nangasaki data przyjęcia oznaczona 29 listopada (środa) godzina 9 minut 40 rano. Depesza do Japonji posyła się do Władywostoku, a z tamtąd liną podwodną do Japonji. Za 20 słów płaci się 23 ruble; ośm do Władywostoku, a z tamtąd podług taryfj zagranicznej 15 rubli do Nangasaki.

— Rozwój interesów bankierskich w Rosji robi coraz większy postęp, pierwszeństwo jednak należy się przed innemi miastami Charkowowi. Tam, podług gazet miejscowych istnieje obecnie 10 banków a krzą-tają się o utworzenie 11-go pod nazwą: „Banku Angielskiego”, który zamierza dyskontować od weksli zniżać na 5%, co łatwo mu przyjdzie, mając pieniądze z Anglii, gdzie dyskonta rzadko do tych procentów dochodzi.

— Jutro, to jest 22 grudnia, jako w piątą rocznicę śmierci s. p. Feliksa Wisniewskiego Rady Prokuratorji, odbędzie się żałobne Nabożeństwo o godzinie 11-iej w kościele św. Antoniego, przy ulicy Senatorskiej, na które pozostała żona i dzieci zapraszają Krewnych i Znajomych. —11207—

— Jutrzejszego dnia w piątek o godzinie 10-iej z rana, odprawioną będzie żałobna Wotywa w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, za spokój duszy s. p. Łukasza Maciejowskiego, na które, b. Nau-

czyteln szkoły Łęczyckiej i zmarłego, wolny słuchacz Uniwersytetu Franciszek Pruszkowski, zaprasza swoich kolegów i Łukasza Maciejowskiego tu bawiących, a także każdą duszę modlącą się za innych. —11213—

— Dnia jutrzejszego, jako w dwunastą rocznicę śmierci, za duszę s. p. Adell z Alardów, Jenerałowej Karłowiczowej, w kościele Świętej Anny, na Krakowskiem-Przedmieściu, o godzinie 10½ z rana, i tegoż dnia w tymże kościele, o godz. 11tej z rana, za duszę s. p. Edwarda Listowskiego, b. Pułkownika wojsk Cesarsko-Rossyjskich, odbędzie się żałobne Nabożeństwo; na które, pozostałe córki i żona, Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zapraszają. —11,216—

— W dniu jutrzejszym to jest w piątek dnia 10 (22) grudnia r. b. jako w siódmą rocznicę śmierci s. p. Wojciecha Słoczyńskiego b. dyrektora muzyki odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w Kościele Sgo Jana, o godzinie 10 z rana, na które pozostała żona wraz z dziećmi, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. —11226—

— S. p. Mieczysław Pruszyński, Radca Stanu, kawaler orderów, obywatel gub. Wołyńskiej, lat 66, zmarł 20 b. m. Nabożeństwo za duszę jego odbędzie się 23 w sobotę o godzinie 10 w Kościele Sgo Krzyża, a następnie pogrzeb na Cmentarz Powązkowski. —11227—

— S. p. Katarzyna z Boretlich Maringe, wdowa po kupcu i obywatelu m. Warszawy, opatrzona SS. Sakramentami, przeżywszy lat 71, onegdaj przeniosła się do wieczności. Pozostałe córki, synowie, zięciowie i wnuki, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na wyprowadzenie zwłok, w dniu jutrzejszym, o godzinie w pół do 3ciej po południu, odbyć się mające z domu własnego przy ulicy Zakroczymskiej, na cmentarz powązkowski. —11,223—

— Dnia 19go b. m., po kilku-tygodniowej ciężkiej chorobie, opatrzony SS Sakramentami, zasnął w Bogu s. p. Gustaw Jezierski, Urzędnik Sądu Pokoju Wydziału Igo, przeżywszy lat 38. — Nabożeństwo żałobne za spokój jego duszy, odprawione zostanie dnia jutrzejszego z rana o godzinie 9tej w kościele Sgo Antoniego przy ulicy Senatorskiej, na które pozostałe siostry wraz z osieroconą dzieciną, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych; a następnie na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła o godzinie 2 ej po południu na cmentarz powązkowski odbyć się mające. —11,239—

— W dniu 20 b. m., przeniosła się do wieczności s. p. Emilia z Iwańskich Sikorska, małżonka Geome-try rządowego, matka cśmiorga dzieci. Wyprowadzenie zwłok nastąpi dnia 22 b. m. w piątek o godzinie 2 po południu, z kościoła Narcedzenia Najświętszej Panny na Lesznie; na które pozostały Mąż zaprasza. —11222—

— Pozostała po s. p. Ludwiku Prószyńskim, wdowa, wraz z dziećmi, składa najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim Krewnym, Przyjaciołom i Znajomym, którzy raczyli połączyć swe pobożne westchnienia z rodziną zmarłego za duszę nieboszczyka w chwili tak bolesnej oddania Mu ostatniej posługi i przeprowadzić zwłoki na cmentarz Powązkowski w dniu 16 bieżącego miesiąca.

— We wsi Fałkowie w gubernji Kieleckiej umarł Józef Jakubowski obywatel ziemski.

— W okolicach Andrejowa w tych dniach przeniosł się do wieczności A. Michalczewski b. właściciel dóbr Mierzwina.

— W Kielcach w dniu 10 b. m. umarł Ludwik de Lelievre, obywatel tameczny.

Kronika Zagraniczna.

× 8 grudnia Józef Wieniawski dawał drugi koncert w Wiedniu w sali towarzystwa muzycznego. Grał w nim „3 koncert” op. 37. (C. miękkie) Beethovena z orkiestrą, „Etiudę” (Cis miękkie) i „Balladę” (As twardę) Chopina, „Erlkönig” Schuberta, „Fantazję z Fausta” Liszta i na zakończenie „Poloneza” Webera z orkiestrą. Przy wykonaniu ostatniej sztuki zdarzyła się rzecz, wprawdzie u nas bardzo zwyczajna, lecz w Wiedniu wcale niezwykła. Słuchacze przerwali grę koncertanta huczniemi oklaskami, po skończeniu zaś wielokrotnie go wywoływano. Do liczby oklaskujących należał, a nawet przodował innym Antoni Rubinstein na koncercie obecny. Z Wiednia Wieniawski udał się znowu do Lwowa, gdzie jego powrotu czekali. Lwów nie może się dość nasycić grą jego. Podczas dwóch swych bytności dał tam w krótkim przeciągu czasu aż sześć koncertów. Onegdaj, t. j. 19 b. m. dał szósty i ostatni koncert, a wczoraj wyjechał do Czerniowic, gdzie go także z koncertem oczekują.

× W Rzymie, w tych dniach wzniesiony został pomnik Thorwaldsenowi rzeźbiarzowi duńskiemu, który modelował statwę Kopernika istniejącą w Warszawie.

× Król hiszpański Amadeusz, syn Wiktora Emanuela, lubi sam chodzić po ulicach Madrytu, bez towarzystwa, jak dawniej chodził po Turynie. Nie da-

wno temu na odległej ulicy, napadło go czterech hultajów, zabrali mu pieniądze, złoty zegarek, trzy pierścienie i śliczne futro. Król, wrócił jak najspieszniej do pałacu i niewątpliwie postara się o lepszą policję.

Przegląd polityczny.

Oświadczenie złożone przez Kazimierza Périer w imieniu Thiersa na poniedziałkowym posiedzeniu zgromadzenia narodowego francuskiego, zaznacza dwa fakty, których nie podał wczorajszy telegram agencji Okręta. Najpierw, deklaracja ksiąząt złożona była nie w cztery czy ale w obec członków komisji, która projektowała zniesienie bannicji i miała stanowić względem mandatów książęcych. Korrespondent wersalski „Indep. belge,” podaje nazwiska niektórych osób towarzyszących aktowi zobowiązania. Znajdujemy tam nazwisko samego p. Périer dzisiejszego ministra. Oprócz niego wymienieni są Vitet i Broglie. Imiona te wystarczają aby przyrzeczenie czerwcowe uważać nie tylko za zobowiązanie się osobiste ksiąząt względem p. Thiersa, ale i za krok krepujący niejako dążenie stronnictwa, za czyn prawno-polityczny dokonany ze względu na dobro publiczne Francji. Książęta oświadczający dzisiaj, że dawali tylko zobowiązanie czasowe i odwołalne, czyli co na jedno wychodzi, że się do niczego nie zobowiązywali, kompromitują tylko siebie i domniemalną swą sprawę. Périer, który jest ich przyjacielem, nie waha się publicznie wytknąć im przyjętego obowiązku.

Drugim faktem zamieszczonym w telegramie jest oświadczenie wyszłe od p. Thiersa, że osobiście zwalnia on ksiąząt z danego słowa. To „osobiste zwolnienie” brzmi dość oryginalnie — bo albo trzymanie ksiąząt zdala od reprezentacji potrzebnem jest dla państwa i wtedy postanawia się je i wykonywa mimo wszelkich osobistych sympatii, albo też wcale potrzebnem nie jest i wtedy niema racji bytu. P. Thiers jako dawny przyjaciel ksiąząt, chciał zapewne tylko objawić im swą życzliwość przez zaprzestanie niemiłego dla nich oporu. Chęć taka byłaby wypływem delikatnego uczucia, którego nikt w zasadzie za złe wzięćby nie mógł; szkoda tylko, że prezydent w niewłaściwej objawia je formie. Ta niewłaściwość jest tak wielką, że wprawia p. Thiersa w podejrzenie, czy odradzając książętom wejście do Zgrom. Narodowego, nie działał raczej w ich własnym niż we Francji interesie. Podejrzenie to przy znanej śródkowości zasad politycznych p. Thiersa w umysłach bardziej niedowierzających łatwo zrodzić się może.

Zdania dzienników o znaczeniu jakie miał dla książąt i dla obu głównych stronnictw ścierających się dziś we Francji, porządek dzienny przyjęty na posiedzeniu 18-go b. m. podajemy w krótkim streszczeniu w rubryce Ost. Wiad. Politycznych.

Wymiar sprawiedliwości na więźniów majowych zajmuje zarówno rząd jak i deputowanych tego odcienia, które w sprawiedliwości nie upatruje zemsty, ale moralną i społeczną konieczność. Lewica postawi w tych dniach wniosek zredagowany przez pana Marcellego Barthe, popierany przez Henryka Martin, Oskara Lafayette, generała Billot, przez pp. Malens i Journault. Według tego projektu sprawiedliwość poszłaby dalszym swym biegiem przeciwko głównym winowajcom: dowódczom osobnych oddziałów, członkom komitetu centralnego i samej komuny jako też podżegaczom i sprawcom fizycznym czynów, które spadły na Paryż w strasznym tygodniu przed Zielonemi Świątkami. Dla tych nie byłoby litości. Ale ludzie wciągnięci okolicznościami lub stosunkami osobistymi, ludzie, na okół których żadne się wydarzenia nie obracały, którzy przeciwnie szli tylko za ogólnym prądem: wszyscy ci przestępcy drugiego, trzeciego i dalszych rzędów, otrzymaliby przebaczenie. Skompromitowanych tej kategorii jest jeszcze 15,000. Amnestja taka znajduje poparcie p. Thiersa, który od siebie układa także projekt łaski zbiorowej. Do „Timesa” telegrafują nawet że uprzedzając postanowienie reprezentacji, prezydent Rzeczypospolitej wydał rozkaz do sędziów śledczych, aby czynności swe rozpoczynali w ciągu 24-ch godzin po przedstawieniu sobie więźniów, inaczej wydawane będą ordonnances de non-lieu (repozycja).

Nie tyle jeszcze wojna 1870 i 1 roku, ile wypadki, jakie się po niej rozwinęły we Francji, zdolne są natężyć pesymizmem ludzi najlepiej dla kraju tego usposobionych. Patrząc na nieradność, niedołęstwo, brak rozumu i zapału, któreby na wskrós przejmowały społeczeństwo i według siebie je urabiały, nasuwa się nieraz na myśl pytanie: czy energia społeczna i polityczna Francji, nie została już niepowrotnie pogrzebana w indywidualizmie i czy społeczeństwo francuskie dotrze napowrót do dawnych wyższych swych przeznaczeń? Upadek sił organicznych jednolitych, stanowiących o istotnej żywotności, jest tam dla każdego widocznym. Ludzie powołani do rzeczy publicznej, albo ją źle prowadzą, albo też nie odczu-

wają głęboko potrzeby tego, co czynią i mówią. Jakaś powierzchowność sądu i uczucia, jakiś spokój wyglądający na bezwładność dostęgać się tam dają. Mimo wszystkich wałk stronnictwych, sporów i niezgód, jakie rozdierają Francję, widać więcej namiętności ślepych niż silnych postanowień opartych na względach dobra publicznego.

Najsmutniejszym może dowodem tej apatii, jaka opanowała Francuzów, jest samo istnienie wielkiej komisji 4 września. Zbiera ona tylko dowody przeciwko ludziom, którzy nastąpili po 2 września, uważa ich za niegodnych uzurpatorów i przestępców, jak gdyby po Sedan nie mogło być jeszcze jakieś przestępstwo, a zaniebija najważniejszego jedynego swego powołania, spisania dokładnego inwentarza majątku jaki upadły systemat zostawił po sobie Francji, wyjaśnienia przyczyn samej wojny i bezsilności armji. Zamiast dojść, kto wypowiedział, kto do wypowiedzenia raportami swemi dopomógł, kto i jaką armję rzeczywiście uruchomił, a jak spisał sobie na papierze; kto i jak wojnę poprowadził, kto winien jest zdrady niedołęstwa i rozumu, komisja 4 września postawiła sobie za zadanie śledzić najpierw głównych sprawców tego, że Francja po Sedan nie została się bez rządu, następnie tych wszystkich, którzy podżęgali do wojny i niechcieli zwołać w celach pokojowych ani wypłoszonego w d. 4 września ciała prawodawczego, ani też nowych reprezentantów.

Komisja 4-go września mająca na swoim czele hr. Daru, b. senatora cesarstwa, przyjaciela cesarza Napoleona III go i jego marszałków wojskowych i cywilnych, przesłuchiwała nie dawno marszałka Leboeuf. Marszałek we wszystkich odpowiedziach swoich powtarzał tylko to co już przed nim na obronę swoją przytoczył przemądry Palikao. Minister wojny przed 19-tym lipca tłómaczył się, że wprawdzie powiedział iż armji nie brakuje ani jednego guzika — ale brakowało wszystkich generałów — ale miał na myśli datę 1 sierpnia i nie spodziewał się, że wojna tak prędko wypowiedziana zostanie. Co do siły armji, to może on złożyć dowody iż rzeczywiście posiadał armję z 567,000 ludzi: wypadki nie pozwoliły mu z nią wystąpić. Jakże to wypadki i jaką armję Leboeuf powołuje na uniewinnienie się — nie trudno będzie odgadnąć.

Komisji przyszło wprawdzie na myśl, aby postawić marszałka w oskarżeniu, ale myśl ta wydała się tak bezbożną, że ją prędzej jeszcze odrzucono niż powzięto. Jaki, przez kogo i kiedy sądzony ma być marszałek Francji? Mogłoby być osądzony tylko sądem parów swoich — a skąd tu wziąć do takiego sądu marszałków, których w ogóle tak niewiele. W ten sposób rozumując, możnaby wyprowadzić zasadę bezkarności na wszystkie przestępstwa. Bo gdyby każdy chciał być sądzonym przez parów swoich, nikt w końcu skazanymby nie został. Parowie umieliby zawsze uwolnić swego para. W powyższem postanowieniu komisji nie widać nawet elementarnych pojęć sprawiedliwości. Komisja kapitulacyjna w takim samym duchu postępuje z Bazainem. I wszystko to nietylko mogło się stać — ale nadto jeszcze cierpieniem jest tak długo. Czy istnienie wszystkich reakcyjnych komisji nie popiera wątpliwości względem przyszłych losów i mającej je z siebie wydać społecznej i moralnej dzielności Francji?

Telegram z Londynu donosi, że zwołanie parlamentu angielskiego wypadne zapewne w drugiej połowie lutego, a ballot-bil (bil o tajnem głosowaniu) przedstawiony zostanie zaraz na początkowych posiedzeniach. „Mornig Post” ogłasza tekst adresu podanego za pośrednictwem ministra królowej Wiktorji przez rozmaite republikańskie i demokratyczne stowarzyszenia w Londynie. W dokumencie tym powiedziano, że jakkolwiek podpisani na adresie dają pierwszeństwo instytucjom republikańskim nad formą rządu monarchicznego — życzą sobie jednak wyrazić głęboki żal i ubolewanie z powodu słabości i dotkliwych cierpień księcia Walji, i złożyć publicznie dowody współuczucia zasmuconej królowej i członkom rodziny królewskiej. Adres kończy się życzeniami wyzdrowienia księcia.

Nie bez pewnej słuszności, jeden z dzienników paryżskich wykazuje różnicę w tonie i postawie angielskich i francuskich radykałów i uwagę swoją kończy tęsknym wykrzyknikiem: Szczęśliwa Anglja! Biedna Francja!

W dalszym postępie rewizji konstytucji szwajcarskiej zaznaczyć należy przepis wzbraniający przyjmowania do Szwajcarii jezuitów i odejmujący im możność działalności kościelnej i szkolnej. Inny artykuł zabrania przywracania i zakładania klasztorów.

W dniu onegdajszym zgromadziło się w Austrii pięć nowowybranych sejmów rozwiązanych przez ministerjum Auersperga; celem ich zgromadzenia były wybory do Rady państwa. Jakkolwiek jednakże nowomianowani prezydenci sejmów należą wszyscy do stronnictwa konstytucyjnego, kwestja posłania reprezentantów do Rady państwa przez zwołane już sejmy, nie

przejdzie bez gorących bardzo rozpraw. W Krainie i w Vorarlbergu, gdzie opozycja pozyskała większość, można się spodziewać odmowy posłania delegatów do Rady państwa, — w Morawji zaś, w Wyższej Austrii i w Bukowinie, mniejszości opozycyjne ograniczą się prawdopodobnie na niekorzystaniu z przypadających na nie mandatów. Rząd ze swej strony zdecydowany jest jak wiadomo, w krajach których sejmy niechciałyby posyłać reprezentantów do Rady państwa, bezwzględnie chwycić się środka wyborów bezpośrednich.

W obec krążących ciągle pogłosek o blizkiem przesileniu w łonie ministerjum włoskiego, zasługuje na uwagę wiadomość z Rzymu telegraficznie przesłana o zebraniu deputowanych, na którym obecni byli ministrowie i na którym stwierdzoną została zupełna solidarność panująca między ministrami i większością Izby. Drugie zebranie miało miejsce w sobotę, w skutek zaproszenia prezesa ministrów, w celu porozumienia się co do zamierzonych prac w Izbach. Rozprawy nad budżetem znacznie tymczasem naprzód postąpiły. Obecnie następują z kolei narady nad wydatkami, które Włochy w latach przyszłych na uzbrojenie i fortyfikacje ponieść zamierzają. Po projektowanym na końcu tego miesiąca konsystorzu papieżkim, spodziewany jest (według telegramu z Rzymu) drugi mający na celu uzupełnienie listy kardynałów w widokach przyszłego *conclave*. Dziennik „La voce della verita” donosi, że strażę włoską przy wejściach do Watykanu cofnięte zostały, prawdopodobnie dla uniknięcia nawet pozoru, że Ojciec Św. może być w swojej swobodzie ograniczony.

Izba deputowanych we Włoszech oblatwia się prawie codziennie z jednym lub kilkoma rozdziałami budżetu, pozwalając tym sposobem spodziewać się, że ta najważniejsza sprawa w parlamentowym sezonie zimowym, wkrótce zupełnie ukończoną zostanie. Dziennik „Nuova Roma” utrzymuje, że między rządem włoskim a Watykanem powstało nowe nieporozumienie. Na rozkaz Ojca Św., nowomianowani biskupi, nie chcą podobno udać się gdzie należy po exequator rządu włoskiego wymagane przez znane prawo o rękojmich, rząd zaś ze swej strony nie myśli naturalnie o ich instalacji.

Ostatnie Wiadomości Polityczne.

St. Petersburg 19go grudnia. — Pruscy goście opuścili dziś Petersburg. Cesarz, następca tronu i inni książęta byli obecni na banhofie w mundurach pruskich. Akademia umiejętności wybrała Hrabiego Moltke, na członka honorowego.

Berlin 19go grudnia. — Dziennik Urzędowy ogłasza przepis, dotyczący zniesienia pruskiego Skarbu Państwa.

Wersal 18-go. — Na interpellację Bruneta dotyczącą nieobecności książąt orleańskich w Zgr. Narod. minister spraw wewnętrznych w imieniu Thiersa, składa następujące oświadczenie: „Prezydent Rzeczypospolitej nie uważał za możliwe zwolnienia książąt z obowiązków przyjętych przez nich, nie tylko względem niego samego (Thiersa) ale i komisji Zgromadzenia Narodowego. Thiers co do swej osoby rzeka się praw jakie mu nadają przeciwko książętom zobowiązania przez nich zaciągnięte. Po żywych rozprawach Zgromadzenie przyjmuje 646 głosami przeciwko 2 następujący porządek dzienny: (osnowa tej rezolucji podana dokładnie we wczorajszym telegramie agencji Rudolfa Okręta).

Strasburg 18 go. — „Strasburger Ztg.” donosi że projekta założenia uniwersytetu w Strasburgu i rozszerzenia murów miasta uzyskały już sankcję panującego.

Paryż 19-go. — Korrespondencja „Journal des débats” z Wersalu, mówi w przedmiocie wczorajszego głosowania w Zgr. Narod. „Większość nie wyrzekła nic przeciwko książętom, uznała się tylko za niekompetentną w sprawie i nieinteresowaną w rozprawach nad tym przedmiotem.” „Siecle” powiada, że posiedzenie nie było niepomysłnem dla Rzeczypospolitej. Według jego zdania książęta doznali porażki.

Paryż 18-go. — Zarząd celi francuskich obrał na główne punkta nad granicami Alzacji i Lotaryngji, Belfort i Nancy.

Paryż 19 go. — Wczoraj podpisano traktat pocztowy z Niemcami, kwestji *transito* jeszcze nieuregulowano. Układ z Bawarią, osłaniający z obu stron własność literacką, rozciągnięty zostaje na całe Niemcy.

Londyn 19-go. — Buletyn wydany o godz. 9 rano. Książe spał spokojnie, wyzdrowienie postępuje zwolna ale w sposób zadawalniający. Speaker Izby niższej złoży swój urząd zaraz po zebraniu się parlamentu.

Praga 19-go. — Na wyborach w klasie wielkich posiadaczy ziemskich kandydaci konserwatywni otrzymali 226, konstytucyjni 206 głosów. Cesarz panujący i cesarz Ferdynand, wstrzymali się od głosowania. Przez rozpoczęciem czynności wyborczych konserwatyści założyli protestację u namiestnika.

Praga 19-go. — Około 12-iej w nocy ogłoszono rezul-

tat wyb. rów bezpośrednich do rady państwa. Federaliści mają 226, konstytucjonalni 202 głosy. Wybrani między innymi: Chotek, Clam Martinitz, Czernin, Eisenstein, Hildbrandt, Müller, Neuberg, Palacki (młodszy), Pfeil-Schafenstein, Salin, Schirzding, Schwarzenberg, Stangler, Thun, Welz.

Praga 19-go. — Deputacja federalistyczna z 13 osób doręczyła wczoraj namiestnikowi przed wyborami zastrzeżenie co do znaczenia tego aktu. Zastrzeżenie powołuje się na okoliczności w jakich nastąpiło otwarcie sejmiku, jakoteż na odezwy wyborcze stronnictwa narodowego.

Praga 19-go. — Dzisiejsze pisma poranne donoszą że konkluzje mowy tronowej nie zostały jeszcze ostatecznie zrehabilitowane. Główne zasady spisał Stremayr i Unger. Zawierają się w nich intencje gabinetu i samej korony. Intencje te skierowane będą raczej do utrwalenia i wzmocnienia niż do dalszego rozszerzenia istniejących już podstaw prawnych.

Waszyngton 18-go. — Senat wyznaczył komisję, która ma się zająć wyśledzeniem nadużyć w urzędzie celnym w New-Yorku.

Waszyngton. — Senat przyjął rezolucję zarządzającą surowe śledztwo we wszystkich gałęziach służby. Legislatura Karoliny południowej postanowiła oddać pod sąd gubernatora Scotta iskarbnika Parkera za uронienie 6 milionów dolarów w skutek wypuszczenia obligacji pożyczki stanu po nad sumę oznaczoną przez prawo.

Toronto. — Jego C. W. Wielki Książę Aleksy, przybył do Ottawy i powróci tu we środę wieczorem. — W Ontario wybuchnęło przesilenie ministerjalne, gdyż Izba przyjęła votum nieufności dla rządu. W skutek tego gabinet podał się do dymisji.

Meksyk. — Według doniesień, powstanie straciło na sile. Poselstwo japońskie objeżdża Amerykę, następnie zawita do Europy. Według wiadomości z Yeddo wyruszyło ono w podróż d. 17 b. m.

Depesze Telegraficzne.

Warszawa 21-go Grudnia godz. 11 rano.

Wiedeń 19-go. — Hrabia Appony mianowany ambasadorem w Paryżu.

Warszawa d. 21-go Grudnia g. 12 m. 30 rano.

Madryt 20-go. — Ministrowie podali się do dymisji. Prawdopodobnie prezesem przyszłego gabinetu będzie Zorilla.

Wersal 20-go. — Książęta orleańscy zabrali miejsce na wczorajszym posiedzeniu Zgr. Narodowego w prawym środku.

PIĘKNE ZA NADOBNE.

— Czy nie byłbyś tak dobrym panie Beaumarchais, autorze „Cepulika Sewilskiego” i „Wesela Figara”, zobaczyć co się stać mogło mojemu zegarkowi. Twój ojciec był przecież niezłym zegarmistrzem? — rzekł do Piotra Augusta Caron de Beaumarchais jeden z głupich dworaków, spotkawszy go na schodach wersalskiego pałacu.

— O najchętniej — odpowiedział Beaumarchais — ojciec mój był rzeczywiście zegarmistrzem, ale uprzedzić muszę pana margrabiego, że mam bardzo nieszcześliwą rękę.

— To nic nie szkodzi — wciskając mu zegarek w rękę, odrzekł margrabia — odpowiadam za pana. Tyle mam w nim zaufania...

I nie dokończył, a zegarek leżał już na ziemi. Beaumarchais zaś oddał się z ukłonem, mówiąc: — Przepraszam — bardzo mi przykro, ale uprzedzałem.

— Doktor Medycyny Filipowicz Kazimierz, mieszka przy ulicy Chmielnej, róg Marszałkowskiej Nr 27, mieszkania Nr 8. Przyjmuje chorych codziennie od godziny 5tej do 7mej. —11,153—

Gorące Śniadania,

oraz Kolduny Litewskie i inne Zakąski, Piwo Drezdeńskie 10 Kop., Porter w 1/4 butelkach, Ser Limburgski funt 30 Kop., poleca Handel Win Prószyńskiego. Elektoralna, Nr 20, (obok Solnej). (2-6) —11135—

Ostrygi Ostendzkie

nadchodzą codziennie do Handlu Win Stanisława Eidel, przy ulicy Mazowieckiej i Sto-Krzyżkiej. (7-10) —10745—

Ostrygi Ostendzkie,

codziennie świeże, w Handlu Sowińskiego i Szulca, dawniej E. Koelichen, róg ulic Długiej i Przejazd. —10560—

O S T R Y G I
Ostendzkie i Holsztyńskie,
nadmierzają codziennie do Składu Win i Delikatesów
Aleksandra Bocquet,
w Gmachu Teatralnym. — 10040 —

Poszukuje się
Francuzki lub Szwajcarki,
posiadającej przytem muzykę nadwie godziny dziennej lekcji, francuskiego i muzyki, za to otrzyma stół i mieszkanie, pod adres: Róg Nowego-Swiatu i Ordynackie, Nr 64 nowy, mieszkania Nr 14, od 10 godziny do 12 w południe.
(2-3) —11,066—

SKŁAD WIN Towarów Kolonialnych i Delikatesów

S. ROZMANITH,

otrzymał świeże **Paszty Straszburgskie**, **Patés et Terrines de Foies Gras aux Truffes du Perigord**, **Doyena: Kielbasy Brunzwickie i Straszburgskie** z trufkami; **Owoce Mar. syljskie** (Fruits glaces), oraz **Truskawki** (Fraises cristallises pralinées; **Mandarynki glaces**; **Biszkopty angielskie** Dessert i francuskie w większych i mniejszych puszkach; **Konserwy angielskie i francuskie** w rozlicznych gatunkach; oraz **Ananasy** francuskie i angielskie w słojach i puszkach; **Paszty angielskie i Sosy** we wszystkich gatunkach, w zwyczajnych i ozdobnych flakonach; **Sery** francuskie, włoskie, jako to: **Rocquefort**, **Fromage de Brie**, **Neuchatel**, **Parmesan**, **Strachino**, **Gorgonzola**, **Chester**, **Limburgski**, **Zielony** i wiele innych; **Gruszki Paryskie** (Poirés Duchesses) **Włoskie** (cytrynowe); **Winogrona hiszpańskie** (Almeria); świeży transport wszelkich **Bakali**, oraz rozliczne **gasunki** **Win** z własnych winnic. (1-1) —11,203—

Dla dogodzenia Szanownej Publiczności

Magazyn BRACI LESSER,

w Sobotę dnia 23 b. m., otwarty będzie od godziny 4-jej po południu. (1-2) —11,220—

BAZAR

w Salach Redutowych, sklep Nr 7
LUDWIK KUNICKI.

Podaje do powszechnej wiadomości, że będąc zaproszonym założycielem sklepu pod powyższym numerem z rekawiczkami z własnej fabryki, odstąpiwszy pewien procent Towarzystwu Dobroczynności, które sprzedaje po cenach normalnych sklepowych, praktykowanych w dwóch jego innych zakładach.
(1-1) —11,225—

Oczekiwane świeże Owoce Francuskie w cukrze

Fruits Glaces,

w pudełeczkach różnej wielkości, jakoteż na funty otrzymać Skład Sowińskiego i Szulca dawniej E. Koelichen. (1-2) —11,229—

Zarząd Łazni Parowej

M. ŻDANOWICZA.

ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że w przyszłą Niedzielę, to jest dnia 12 (24) Grudnia, z powodu nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia, zakład będzie otwartym rano od godziny 8 rano do 5 wieczorem.
(1-3) —11,202—

Obuwie Maszynowe.

**MAGAZYN
OBUWIA MASZYNOWEGO**
Plac Teatralny, dom Petyskusa, Nr 473B.
Zaopatrzony został w znaczny wybór obuwia, które Szanownej Publiczności uprzejmie poleca,
WŁAŚCICIEL FABRYKI
L. LUBLIŃSKI.
(2-2) —11,210—
Obuwie Maszynowe.

KRAWATY

męskie i damskie, najnowszych fasonów, świeżo otrzymane

Z PARYŻA

Perfumy, M. dla, Vinaigre de toilette, Pudry, Sachetki, oraz Rekawiczki Petersburskie znanej fabryki SZOLOA są do nabycia w Magazynie M. Wierzbowskiej, przy ulicy Wierzbowej, Nr 638a. (5-7) —11,065—

DRUGA WYSTAWA OBRAZÓW PANORAMY.

Pomiędzy widokami odznacza się bombardowanie Paryża i walka barykadowa na Placu la Planche, dziś i codziennie do widzenia od godziny 10-jej z rana do 10-jej wieczorem. Cena wejścia Kop. 20. Dzieci placą połowę. Z szacunkiem, J. EPPMANN.
(13-0) —10384—

Adryanna Lecouvreur.

Dziś: **Adryanna Lecouvreur.**
Jutro: **Il Trovatore** (Abonament B. Nr 2.)

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 21 Grudnia 1871 roku.

	Zadano	Placono
	RUBLE I KOP. SR.	
Półimperyal Ros. ra. 6 kop. —	—	—
Dukaty Hol. rs. 3 kop. 57 1/2	—	—
Pruskie talary w biletach rs. 1 k. 10	—	—
Austriackie floreny w biletach k. 62	—	—
Oblig. skarbowe 100 rs., (od kup.)	—	—
Listy Zast. 3 okresu, I. s. za rs. 100	89	18 88 68
Listy Zast. 3 okresu, II. s. za rs. 100	88	1 87 51
Listy Zast. nowe 5 pr. z r. 1869	88	40 88 10
Listy Zastawne miasta Warszawy	84	33 84 —
Listy Likwidacyjne rs. 100	74	15 73 85
Oblig. Tow. Kredyt. Ziemińskiego	100	33 — —
Obligacje kolei żel. Terespolskiej	—	— — —
Bilety Banku Cesar. z r. 1860	—	90 83
Nowa Ros. poł. prem. z r. 1864	—	— — —
" " " " ostempl.	—	— — —
" " " " z r. 1866	—	— — —
" " " " ostempl.	—	— — —
Akcje Drogi żel. War.-W. za sztukę	—	92 50
Akcje Dr. żel. Wars.-Bydgoskiej	68	— — —
Akcje Gł. Tow. Ros. Drog. żel.	—	134 50
Akcje Drogi żel. War.-Terespolskiej	—	— — —
Akcje Banku Handlowego Warsz.	—	— — —
Akcje Banku Dyskontowego Warsz.	98	95 — —
Akcje W. T. ubezpieczeń od ognia	—	136 — —
Akcje kolei żel. Fabry.-Łódzkiej	103	— — —
50% Listy zastawne rosyjskie	108	50 — —
Wartość kuponu bież. od List. Zast. kop. 198 3/4	—	— — —
Od Likwidacyjnych kop. 22 3/4	—	— — —
Od Listów Zastawnych nowych kop. 248 11/13	—	— — —
Od Listów Zastawnych miasta Warszawy kop. 111 1/3	—	— — —
Berlin: Weksel 100 tal. 3 d. ra. 109 k. 12 1/2, ra. 108 a. 90	—	— — —
London: 3 m. 1 funt st. rs. 7 k. 30 ra. 7 k. 28	—	— — —
Paryż: Weksel 2 m. za 300 fr. rs. — k. — ra. — k. —	—	— — —
Wiedeń Wek. 2 m. za 150 w rs. 92 k. 25 ra. — k. —	—	— — —

— **Ceny Targowe Warszawskie.** — Dnia 20 grudnia płacono za korze pszenicy wagi 242 do 270 funtów rs. 7 kop. 20 do rs. 8 kop. 10 żyta wagi 232 do 240 od rs. 5 kop. 20 do rs. 5 kop. 35. — jęczmienia 2 i 4-ro rzędownego rs. 4 kop. 20 do rs. 4 kop. 50 — owsa rs. 2 kop. 60 do rs. 2 kop. 70 — Groch polny rs. — kop. — do rs. — kop. — kartofle rs. 2 kop. 70 do rs. 2 kop. 85 siano pud kop. 30 do kop. 37 1/2 — słoma kop. 17 1/2 do kop. 20.
— **Okowite** płacono — dnia 20 grudnia hurtową składnicą za garniec od kop. 193 1/2 do kop. 195. — Pojedynczą szynkarską za garniec od kop. 195 do kop. 196.

Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stan 3 c. 5.

— Do dzisiejszego numeru dołącza się, dla PP. Prenumeratorów w Warszawie mieszkających: **Ceunik z Handlu Win I. Kirschtein et Comp.**

KURJER WARSZAWSKI.

Balszy ciąg Numeru 283

Czwartek.

Warszawa, d. 9 (21 Grudnia) 1871 r.

Zarząd drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej.
Podaje do wiadomości publicznej, że z powodu niedostatecznej liczby pasażerów, na pociągi pośpieszne zgłaszających się, bieg takowych z dniem 11 (23) b. m. ustaje. Natomiast poczynając od dnia 12 (24) b. m. po drodze żelaznej Warszawsko-Terespolskiej kursować będą pociągi osobowe, według następującego rozkładu:

Pociąg osobowy z wagonami I, II i III klasy idący z prędkością 40 wiorst na godzinę — wychodzi z Pragi o godzinie 9 minut 42 — z Miłosny o godz. 10 m. 11 — z Dębego-Wielkiego o godzinie 10 m. 24 — z Mińska o godz. 10 m. 47 — z Cegłowa o godz. 11 m. 8 — z Mrozów o godzinie 11 m. 19 — z Kutunia o godzinie 11 m. 49 — z Siedlec o godz. 12 m. 20 — z Łukowa o godz. 1 m. 19 — z Szaniaw o godz. 1 minut 35 — z Międzyrzecza o godz. 2 m. 7 — z Białej o godz. 2 m. 47 — z Chotyłowa o godz. 3 m. 13 — z Terespoli o godz. 3 m. 45 — przychodzi do Brześcia o godz. 3 m. 57 po południu.

W stronę przeciwną:

Wychodzi z Brześcia o godzinie 12 minut 17 po południu — z Terespoli o godz. 12 m. 34 — z Chotyłowa o godz. 1 m. 4 — z Białej o godz. 1 m. 32 — z Międzyrzecza o godz. 2 m. 15 — z Szaniaw o godzinie 2 m. 40 — z Łukowa o godz. 3 m. 15 — z Siedlec o godz. 4 m. 4 — z Kutunia o godz. 4 m. 28 — z Mrozów o godz. 5 — z Cegłowa o godz. 5 m. 7 — z Mińska o godz. 5 m. 35 — z Dębego-Wielkiego o godzinie 5 m. 51 — z Miłosny o godz. 6 m. 6 — przychodzi do Pragi o godz. 6 m. 32 wieczorem.

Powyższy bieg pociągów zastosowanym jest do rozkładu jazdy na drodze Żelaznej Moskiewsko-Brzeskiej. Czas przyścia i odejścia pociągów, oznaczonym został według południka Warszawskiego.

(3-3)

—10902—

Droga żelazna Warszawsko-Terespolska.

Wykaz dochodów za miesiąc listopad 1871 r.

1) z ruchu osób	rs. 21,793	kop. 32 $\frac{1}{4}$.
2) z przewozu towarów	rs. 55,079	kop. 91.
3) dochody różne	rs. 275	kop. 61 $\frac{1}{2}$.
w ogóle rs. 77,148 kop. 84 $\frac{3}{4}$.		

W miesiącu listopadzie 1870 r.,
dochód wynosił . . . . . rs. 63,396 kop. 81.

Zatem w r. 1871 więcej . . . . . rs. 13,752 kop. 03 $\frac{3}{4}$,
czyli 21%.

Od 1go stycznia do 30 listopada
1871 r. było dochodu . . . . . rs. 967,171 kop. 83 $\frac{1}{4}$.

W tym samym czasie 1870 r., ... rs. 732,958 kop. 62 $\frac{1}{2}$.

Zatem w roku 1871 więcej . . . . . rs. 234,213 kop. 20 $\frac{3}{4}$,
czyli 32%.

(2-3)

—11,077—

— Bank Handlowy w Warszawie podaje niniejszem do wiadomości, że ze względu na położenie targu pieniężnego z dniem 15 b. m., obniża pobierany dotychczas procent i liczyć będzie:

1. od skupu wykupi (eskonty) od 6% do 8% w stosunku rocznym.

2. od pożyczek na zastaw papierów publicznych od 6% do 7% w stosunku rocznym.

Nadto, od papierów publicznych lub innych wartości do przechowania Bankowi powierzonych, liczyć będzie tytułem depozytowego $\frac{1}{2}$ % za każde sześć miesięcy.

(3-3)

—10998—

— W Ambulatorjum Zakładu Leczniczego Prywatnego, Dr. Sikorskiego dla dzieci, ulica Solna, Nr. 4/814 domu, udzielana bywa codziennie porada lekarska od godziny 9-tej do 10-tej z rana. Chorzy na stałe pomieszczenie w Zakładzie przyjmują się za opłatą po 15 kop. dziennie.

(3-5)

—10,663—

— Instytut leczniczy Doktora Kadlera, przyjmuje na stałe pomieszczenie chorych z tak zwanymi chorobami sekretnymi (syfilitycznymi), i z wszelkiego rodzaju cierpieniami skóry. O warunkach przyjęcia, dowiedzieć się można w mieszkaniu Doktora Kadlera, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr. 38, wprost Saskiego placu, z rana do godz. 11-tej po południu od 4-tej do 6-tej, gdzie w tych godzinach udzielana bywa i pomoc lekarska chorym przychodzącym z miasta.

(3-0)

—10399—

— Handel galanterji zagranicznych pod firmą *Ja na Drewsa*, na placu teatralnym Nr. 2 w domu W-go Bruna, na nadchodzącą *Gwiazdkę*, zaopatrzonym został w rozliczne nowości galanterijne z fabryk: Wiednia, Berlina i Paryża.

Poleca także wybór zabawek dzieciennych.

— Zostający poprzednio przy Ministerstwie Sprawiedliwości w Petersburgu Magister Praw Piotr Kurmanowicz, mianowany Patronem Trybunału Warszawskiego, otworzył kancelarię swą przy ulicy Senatorskiej, Nr. 20, dom Kaftala. Przyjmuje interesantów od 8-iej do 10-iej rano, i od godziny 4 do 6 ej po południu.

(6-6)

—10427—

— Koussina. — Środek w formie proszku, doświadczony skuteczności przeciw soliterowi, wyrabia apteka pod firmą *D. T. Heinrich* w Warszawie. — Cena dozy dla dorosłych osób rsr. 2, dla dzieci rsr. 1. Używa się jedno razowo w opłatku naczczu.

(2-3)

—11128—

— Feliks Gauss dentysta, leczy wszelkie słabości ust, dziąseł i zębów, plombuje zęby zepsute, oraz wprawia zęby sztuczne, po możliwie niskiej cenie. — Ulica Święto-Krzyszka, drugi dom od Nowego-Swiata, Nr. 4ty. — Przyjmuje od 9-tej z rana do 5-tej po południu.

(3-3)

—10763—

— Seweryn Chmielewski obrońca Sądowy mianowany Patronem przy Trybunale Cywilnym w Warszawie otworzył kancelarię przy ulicy Długiej pod Nr. 580 (nowy 37) w domu W. Julii Sommer.

(2-2)

—10,985—

STARUSZEK GLADIATOR.

W roku zeszłym na Wystawie Petersburskiej, okazywany był 80 letni, obrośnięty, zgrzybiały, małego wzrostu Staruszek, posłany tamże umyślnie z Warszawy, dla popisania się swoją nadzwyczajną siłą, która u niego tak jest wielką, iż jednym zamachem, najsilniejszego człowieka jest w stanie zbić z nóg. — Zdjęty ciekawością jako amator **silnych wrażeń**, kuśniętym się kilkakrotnie spróbować jego potęgę, ale zaledwie się z nim zmierzył, tenże za każdą razą zrzęcznie dostawszy się do mojej głowy, powalił mnie od razu na ziemię, gdzie przez kilka godzin przeleżeć musiałem prawie martwy, później jeszcze przez niejaki czas z trudnością, na nogach utrzymać się mogłem. Dowiedziawszy się teraz, że ów Staruszek — bohater, za swoje znakomite przymioty, otrzymał Medal srebrny w St. Petersburgu, i że obecnie powrócił do Warszawy, pociągnęło mnie do próbowania atletycznej siły jego, raczy się udać do gospodarza tegoż, u którego on już przeszedł 40 lat na swoje schronienie, a mianowicie: do **Głównego Handlu Starych Miódów pana NATANA WINAWER**, przy ulicy Mostowej pod Nr. 247b, gdzie go zastać można codziennie od godziny 7-iej rano do późnej nocy, pod imieniem Staruszka z ulicy Mostowej.

Amator silnych wrażeń.

(2-2)

—10984—

POLOWANIE na Jordanowicach (Grodzisk),

na lat dziesięć wydzierżawione.

Bezwarunkowo nikomu polować nie wolno, a to pod odpowiedzialnością sądową, utratą psa i fuzji, oraz karą pieniężną.

Za każdą kurapatwę	Rs. 3,
za każdego zająca	Rs. 5,
za każdego lisa	Rs. 6,
za każdą grubszą zwierzynę	Rs. 25,

na korzystać tego który ujmie na uczynku każdego polującego.

(3-3)

—10630—

UBEZPIECZENIE.

St. Petersburgsko-Warszawski

Bankierski Kantor

MAURycego NELKEN,

na Krakowskim-Przedmieściu, Nr. 77, ubezpiecza od amortyzacji 5% Rosyjskiej Pożyczki Premijowej I-iej i II-iej Emisji bez przedstawienia biletów, a tylko za okazaniem numeru serii.

Na jedne ciągnięcie kop. 10,	{ za 1 bilet.
„ dwa ciągnięcia „ 15,	
„ dziesięć ciągnięć „ 70,	

Cała seria (50 biletów) na jedne ciągnięcie rs. 8. Zabiegający na prowincji zechcą dołączyć dwie marki pocztowe na korespondencję.

(5-5)

—10849—

Pozostawiono do sprzedania

Fortepjan

(Sztuczflügel), mahoniowy, o 7-u oktawach, z całym Białym metalowym, 4-ma Szprejami, najnowszej konstrukcji, z śpiewnym i mocnym tonem, za nader przystępną cenę, i **PIANINO** palisandrowe, nowe, o 7-u oktawach, jest do sprzedania lub do wynajęcia, oraz zamian się przyjmuje. Ulica Zielna, Nr. 22, na rogu Śto-Krzyszkiej, 1-sze piętro.

(3-3)

—10997—

Maka Świąteczna

nadeszła do Składu Win **Prószyńskiego**:
Drożdże Wiedeńskie, świeże **Bakalie**, **Wina stołowe**, Węgierskie wytrawne, Francuskie i wszelkie inne. Z ustępstwem 4%. Elekoralna, obok Solnej, Nr. 20.

(3-2)

—11134—

2-gi transport Pasztetów Strasburskich, oraz Ryby w puszkach, Tourbot, Saumon, Rouget, Thon, Masqueraux Homard a l'huile i au naturel, Huitres au naturel, Jabłka tyrolskie rozmarynowe i wszelkie Bakalie, otrzymał Skład Win

F. SPRINGERA

przy zbiegu ulic Ś-go Krzyszkiej i Szkolnej.

(2-3)

—11157—

Miód Przegaliniński

znany ze swej dobroci znajduje się na składzie w **Handlu Sowińskiego i Szulca**, dawniej **E. Koelichena**, przy rogu ulic Długiej i Przejazd.

(2-5)

—11,099—

CUKIERNIA

ANTONIEGO BLIKLE,

(Nowy-Swiat, Nr. 31 nowy),

ma zaszczyt uprzedzić Szanowną Publiczność o przygotowanym na nadchodzące **Święta** znakomitym zapasie Wyróbów Cukrowych, mogących służyć jako podarki na **Gwiazdkę** Cukrów deserowych, i t. p., oraz gustownych Bonbonierek Oprócz gotowego w swoim czasie Pieczywa, przyjmuje obstarunki na Ciasta wszelkiego rodzaju, jako to: Struclę z makiem, masą migdałową i konfiturami, Torty, oraz Baby znane ze swej dobroci.

(3-3)

—11067—

SKŁAD WIN,

Towarów Kolonialnych i Delikatesów,
Ant. Stępkowskiego,

poleca:

Różnorodne **Bakalie**, **Owoce** Marsylijskie w pudełkach i na funty; **Biszkopty** Angielskie, **Czekolady**, **Gruszki** i **Jabłka** Tyrolskie, **Winogrona** Hiszpańskie, **Pomarańcze**, **Pomarańcze** Mandarynki, **Kasztany** Włoskie, **Szparagi**, **Karczochy**, **Groszek** Francuski, **Groszek** w strąkach, **Kardy**, **Pieczarki** (Champignons); **Alkiermes** płynny do kolorowania Majonesów, Galaret, Kremów, i t. p.; **Minogi**, **Łosoś**, różne **Ryby** w oliwie, **Homary**, **Pasztety** Strasburskie, **Szynki** bez kości; **Salami** Włoskie, **Aleksandryjskie**, **Bołonskie**; **Szynki** z dzika i niedźwiedzia, **Półgęski** wędzone; **Sery**: **Brie**, **Neuchatel**, **Rocquefort**, **Chester**, **Parmezan**, i doskonały śmietankowy **Ser** **Garsino**. Orz dawno oczekiwane **West India Arrowroot**, dla ułatwienia w małych puszkach sprowadzone.

(3-3)

—10959—

PRODUKTA FARMACEUTYCZNE

z fabryki

Panów Montreuil Braci et Comp.

w CLICHY la GARENNE pod PARYŻEM

Cukierki Cytarowe łatwe do żucia dla dzieci, niezawodny środek przeciw robakom.

Magnezja Angielska Henry's naśladowana, po bardzo umiarkowanych cenach.

Płyn zwany **Acide Phénique** przeciw ukąszeniu owadów i gadów jadowitych.

Seidlitz-Powders z etykietami angielskimi, po cenach nadzwyczaj niskich.

W Warszawie w składach materiałów aptecznych **Panów Gallego i Spiessa.**

(24-25)

—5688—

Monografia Hemorroidów

Dzielnko Dra **Anndré Lebel**, lekarza fakultetu Paryżskiego. Do nabycia we wszystkich księgarniach. — Skład Główny w Księgarni Gebethnera i Wolffa.

Taryfa celna Państwa Rosyjskiego pozycją 151, II, Nr 36 i 37 upoważnione do wprowadzenia.

Pigułki Dra **Lebel** z proszku rośliny **Scordium** i **Pigułki** Dra **Lebel** z ekstraktu tejże rośliny przeciw **Hemorroidom** sprzedają się we wszystkich Aptekach Cesarstwa. — Skład główny w Warszawie u **A. F. Gallego.**

(24-50)

—5943—

Posrednicy

w umieszczaniu:

Guwernantek, Guwernerów, Bon i Osób do towarzystwa,
Kamilla Mierkowska.

Ulica Śto-Jerska, Nr. 22 nowy. (10-12) —8963—

Dnia 14-go b. m., t. j. we Czwartek, o godzinie 2-giej po południu, idąc z Księgarni Gebethnera i Wolffa, na Krakowskim-Przedmieściu, ulicami: Czystą, Wierzbową, na Plac Teatralny, zgubiono

Paczke z Nutami.

Znalazca raczy odnieść takową do Redakcji „Kurjera Warszawskiego.”

(3-0)

—11011—

NA GWIAZDKĘ

NAKŁADEM KSIĘGARNI

E. WENDE i Spółki,

wyszły w tych dniach

Najpiękniejsze powieści z 1001 Nocy, podług A. L. Grimma, wydanie to, ozdobione czterema chromolitografiami, odznacza się od wielu innych książek dzieciennych nader starannym wydaniem. **Cena w oprawie rs. 1 kop. 50.** Nakładem tejże firmy wyszła też w powtórnym wydaniu:

HISTORIA NATURALNA,

krótko zebrana przez **Strassle**, z wielą rycinami kolorowymi, na 10 tablicach; **Cena w o. prawie rs. 1 kop. 35.** (5-0) — 11,001 —

KSIAŻKI NA GWIAZDKĘ,

jak niemniej

NUTY I GLOBUSY

w wielkim wyborze poleca

Księgarnia i Skład Nut

E. WENDE I SPÓŁKI

Krakowskie-Przedmieście Nr 412a, (dom Beyera).

(8-11)

— 10832 —

Najmilszy i najpotrzebniejszy upominek.

ZŁOTY OŁTARZYK DLA MAŁYCH DZIAŁEK

Pacierze, modlitwy treściwe a wzniosłe, druk bardzo wyraźny, papier piękny, format kieszonkowy, ozdobne oprawy zagraniczne i ceny bardzo przystępne, składają całość prawdziwie pojętą i miłą.

Ceny. Na papierze białym: bez oprawy 30 kop. oprawy w płótnie angielskie, okładka złocona, brzegi marmurkowe 50 kop., brzegi złocone 60 kop. **Na papierze welinowym:** bez oprawy 45, w oprawie skórkowej, groszkowanej, brzegi i okładki złocone 75 kop.

Ołtarzyk wyszedł nakładem **Maurycego Orgelbranda** w Warszawie, przeciw posagu Kopernika. (6-6) — 10974 —

Znana powszechnie za najlepszą ze wszystkich w gatunku, dobroci i smaku

Musztarda Angielska zdrowia.

przez doktorów Londyńskich: Hulhinsona, Kurtzsohna, Lakingtona i innych, zalecana jako przetrwatywa od wszelkich niestrawności, tym samym działająca ku zdrowiu. Znajduje się w sprzedaży we wszystkich Handlach Towarów Kolonialnych, zaś dla PP. Handlujących na prowincji we wszystkich hurtowych składach, po cenie przystępnej. — Musztarda ta odznacza się i taniścią, bo jeden słoik zastąpi 5 słoików innych gatunków musztardy. (2-3) — 11,049 —

DO GŁÓWNEGO SKŁADU KAWIORU

S. SZYROKOWA,

przy ulicy Nowo-Senatorskiej, w domu W-go Bocka. Nr 477a.

Nadszedł znowu transport **Kawioru** świeżego Astrachańskiego grabo ziarnistego, mało solonego, i prassowanego serwetowego takiegoż, oraz **Lososia** wędzonego, **Siomgi**, **Minogów**, **Sigów** wędzonych, **Serdeli** w słojach marynowanych (Kilka zwanych), **Balyka** jesiennego, **Maślin**, **Karuku** rybiego, **Wizigi**, **Groszku** i **Sera** zielonego **Buljonu** wołyńskiego, **Salami** moskiewskich, **Musztardy** sarepskiej, **Konfitur** prawdziwych kijowskich płynnych i suchych, marynowanych **Grzybow**, **Korniszonów** i **Gdrnzi** i t. p. — S. SZYROKOWA. (6-6) — 10,462 —

Zabawki na Gwiazdkę!

HANDEL GALANTERYJNY

Skład Materiałów Piśmiennych

JÓZEFA RAWSKIEGO

przy ulicy Długiej w domu W-go Koelichena niedochodząc ulicy Miodowej Nr. 489 (17).

Przygotował na zbliżającą się **Gwiazdkę** **Lalki** i niezliczone **Zabawki** najnowszej produkcji, zastosowane do pojęć dzieciennych. — **Znaczny** **zapas Gier**, **lamigłówek** i t. p. przedmioty, podług ulepszonej **Freblowskiej** metody; które bawią w połączeniu z nauką ze szczególnym uwzględnieniem pojęcia każdego młodocianego wieku.

Handel wymieniony otrzymał świeży transport: **Bizuterji**, **Portmonek**, **Portfeli**, **Pugilaresów**, **Necesserów**, **Wachlarzy**, **Cygarniczek** **piankowych**, **Kaloszy** **gutaperchowych** **Grzebieni**, **Szczotek**, **Szczoteczek**, **Nożyczek**, **Szczyrzyków**, **Albumów**, **Ramek** **do fotografii** i wielu innych **galanteryjnych** przedmiotów odpowiednich na **Podarunki**. **Poleca** się także **Skład Materiałów Piśmiennych** należycie opatrzone w ozdobne **Kajety**, **Bruljony**, **Piorniki** i t. d. — 100 arkuszy listowego papieru i 50 kopert z literami w pudełku, od kop. 40, 50, 60 i t. d. — 100 biletów wizytowych na poczekaniu drukowane lub wyciskane kop. 75 i t. d. (3-3) — 10865 —

Zabawki na Gwiazdkę!

Niniejszem mam zaszczyt donieść szanownej Publiczności, iż na nadchodzące święta Bożego Narodzenia wypiekać będę, tak jak lat poprzednich

Strucle maslane i postne,

których nabyć będzie można w **Piekarni** mojej w **Karasia Pałacu**, oraz w następujących Sklepach: 1. W domu Zarządu Wojskowego. 2. W domu zwanym **Sułkowskie** (na Nowym Świecie). 3. W domu **Hr. Krasieńskiego**, **Nowy-Swiat** i róg **Chmielnej**. 4. W domu **Ordynata** **Hr. Zamojskiego** ulica **Zabia**. **J. Artzt.** (3-3) — 11118 —

PIEKARNIA

J. G. Schultza,

przy ulicy Elektońskiej pod Nr 789,

vis à vis Szpitala S-go Ducha, przy nadchodzących Świętach, ma zaszczyt polecić się Szanownej Publiczności, znaną z poprzednich lat **wybarowem** **Pieczymem** **Świątecznem** i nie tylko w Sklepie do **Soboty** dostać będzie można **Strucłów** **postnych** i **masłanych**, oraz **Placków**, ale i wszelkie obśtalunki przyjmowane i z akuracją po cenie umiarkowanej uskutecznione będą. (2-3) — 11184 —

Nowy Magazyn

PERFUM i MYDEŁ TOALETOWYCH

pod firmą

FRANK I ZWANZIG,

przy ulicy Senatorskiej naprzeciw kościoła S-go Antoniego.

Z własnej nowo-zalożonej Fabryki w Warszawie

(ulica Solna Nr. 10).

W magazynie rzeczonym znajdują się z najnowszej produkcji wszelkie gatunki **Perfum**, **Olejki**, **Mydła** **pachnące** **Fixatory**, **Pomady**, **Woda kolońska**, **Ocya toaletowe**, **Puder** i t. p. w zakres **perfumeryjny** wchodzące.

Wiele artykułów jest zupełną tu dotąd nieznaną nowością pomysłów.

Flakony, **słoiki**, **pudełka** i wszelkie opakowania odznaczają się wyższym gustem i elegancją.

Ceny jak najumiarkowańsze. **Handlującym** odstępuje się **rabat**.

(2-6)

— 11110 —

POŁGĘSKI

prawdziwe **Litewskie**, oraz **wyborowe** gatunki **Win**, **Herbaty** i **Bakali** świeżo nadeszły do **Handlu** **Win**

H. Żeligowskiego

przy rogu ulic **Mostowej** i **Nowomiejskiej** N. 166.

Ceny **umiarkowane**.

(3-3)

— 11125 —

Ktoby miał do zbicia

Dwie Strzelby

do **polowania**, **dubeltówki**, raczy dać znać do domu Nr 38, przy ulicy **Marszałkowskiej**, na 3-cie **piętro**, mieszkania Nr 8, nie później jak 24-go b. m. (2-3) — 11179 —

SKŁAD FABRYCZNY WYROBÓW

KAROLA MINTER

POD FIRMĄ:

LEOPOLDA KNOLL,

ULICA CZYSTA NR 6,

JAK COROCZNIE TAK I OBECNIE URZĄDZIL

WIELKĄ WYSTAWĘ ZABAWEK I GIER TOWARZYSKICH,

tak wyrobu powyższej fabryki, jak i fabryk **Francuzkich** i **Niemieckich**, które obok **gustownego** i **trwałego** wykończenia, zalecają się **umiarkowaną** ceną.

Również Skład zaopatrzony został w **dobór** **Lamp stołowych** i **wiszących** do **nafty** **najnowszej** konstrukcji i **fasonów**, oraz w **podstawy** **ozdobne** **salonowe** do **kandelabrow** i wiele innych podobnych wyrobów.

Skład zwraca uwagę na **ręczne** **Maszyny** do **szycia** „**The Little Wanzer**,” bardzo **stosowne** na **podarki** dla **dam**.

(5-6)

— 11,029 —

ulica **Czysta**, Nr 6, dom **Bauerfeinda**.

SKŁADU OWOCÓW

FRANCISZKA WRÓBEL,

istniejący od lat sześciu, wprost statuy Kopernika, pod Nr 406/7. obok
składu Herbaty W-go Leona Krupeckiego

wyrażnie

obok Składu Herbaty Leona Krupeckiego.

korzystne hurtowe zakupy w porze właściwej, stawiają mnie w możności
uskutecznić sprzedaż

JABŁEK

Po cenach nader przystępnych, mianowicie:

- Jabłek Kalwinów średnich, kopa kop. 50.
- " " największych, kopa kop. 90.
- " Wenetek, kopa od kop. 30 do 90.
- " Bursztuwek największych, kopa rs. 1.
- " Burty duże, kopa rs. 1 kop. 20.
- " Rapy duże zielone, kopa rs. 1 kop. 50.
- " Renety szare, kopa rs. 1 kop. 20.
- " Szetyny, kopa rs. 1 kop. 50.

Dla osób poszukujących nabycia większej ilości otworzyłem w tygodniu przedświątecznym sprzedaż Jabłek, oprócz sklepu, w *pułnoscach moich składowych*, gdzie w wielkim wyborze każde żądanie JW. i WW. Państwa z zadowoleniem może być zaspokojone.

Gruszki krajowe i zagraniczne, oraz wszelkie inne owoce świeże, suszone i marynowane, jak niemniej Bakalie świeże, sprzedaje po cenach niższych od zeszłorocznych.

MIÓD LIPIEC KURACYJNY

funt kop. 30.

(4-6)

— 11,062 —

NOWOŚĆ! ZUPEŁNA NOWOŚĆ!

Sprzedaż i wystawa przeszło 150 najnow-
szych przyrządów czarodziejskich:

Tylko na czas krótki.

Hotel Lipski. Numer mieszkania 16, na dole.

Wszystkie przyrządy są nader zajmujące i stosowne są dla każdego szczególnie dla rodzin i kolek towarzyskich a przede wszystkim dla dzieci na święta i na podarki wigilijne, i dla każdego kto chce kupić coś nowego, lub zrobić piękny prezent. Latarnie Magiczne i Aparaty do Obrazów Optycznych nowszej konstrukcji rozmaitych rozmiarów i zmiany obrazów. Przyrządzone pudełka z aparatami i objaśnieniami, od rs. 3 do rs. 25.

NB. Dla sztukmistrzów i dyktantów bardzo wiele nowego! Obstalunki na zewnątrz będą zaspakajane za nadesłaniem należności.

Preiskurant udzielany będzie gratis. — Krótki czas tylko tu pozostać.

(1-3)

— 11214 —

Do Głównego Składu Kawiarni

B. MIEDWIEDNIKOWA

przy ulicy Senatorskiej w domu W-go Piotrowskiego, trzeci Sklep od rogu ulicy
Miodowej Nr. 496.

Nadszedł znowu Transport Kawiarni świeżego Astrachańskiego zupełnie małosolonego i prassowanego takiegoż. Oraz Siomgi małosolonej, Minogów Rygskich Sardeli marynowanych, (Kilki zwane) i Karaku rybego, z czem polecam się Sz. Publiczności. — B. Miedwiednikow.

(3-3) — 11,144 —

NA NADCHODZĄCĄ GWIAZDKĘ!

Magazyn Towarów Galanteryjnych i Materiałów
Piśmiennych

LUDWIKA WORTMAN

Ulica Miodowa Nr. 1 nowy.

Zaopatrzyl się w wielki wybór po cenach umiarkowanych

Zabawek Dziecinnych.

Kalosze po cenach fabrycznych, Portmonetki, Cygarniczki, Ramki, Albumy, Bizuterje, Necesserki, Perfumy, Mydła i wody kolońskie, Lornetki teatralne, Wachlarze, Parasole, Szaliki (Cache-nez), Kaftaniki wełniane, Podszewy zdrowia, Kalosze, Krawaty, Papier listowy Zagraniczny i Krajowy, Bilety wizytowe, Kompletu papieru litowego od 50 kop. Reisceigi, Maszynki i książki do kopiowania.

(5-6) — 10924 —

W Drukarzai Kurjera Warszawskiego — (Plac Teatralny Nr. 4730, (nowy 5). — Довсечено Ценуropy.

Przybory do strojów damskich

Z PUSZKU ŁABĘDZIEGO,

sztucznie tkanego, jako to: *Mufki, Szaliki, Sorties de bal, kaptury i t. p.*, oraz *blamy* z tegoż puszku, są do sprzedania w *Kantorze Samuela Le-
wenberga*; przy ulicy Żabiej, dom Nr 1 w podwórzu, na dole.

(2-3)

— 11,154 —

CUKIERNIA

Wojciecha Szwedowskiego,

w domu pod Nr 592, przy ulicy Długiej.

Ma zaszczyt polecić Szanownej Publiczności, przygotowane na nadchodzące Święta znaczne zapasy wyrobów cukrowych, mogących służyć jako podarki na Gwiazdkę: Cukrów desserowych, oraz gustownych Bombonierek i t. p., oprócz gotowego pieczywa, w swoim czasie przyjmuje obstalunki na Ciasta różnego rodzaju, jak *Strucle Lipskie*, z masą migdałową, z makiem, konfiturami, *Baby* gospodarskie i *Torty* znane ze swej dobroci. Oprócz tego Sklep mój egzystujący od lat kilku wprost Zamku, dom Gambrychta, Nr 533, zaopatrzony zostanie tak w Ciasto maślne jako i montowe, z najładniejszej maki, z anyżkiem i czarnuszką, już uznane w dobroci przez Szanowną Publiczność. Ciesząc się tyloletniem powodzeniem, mam nadzieję, że i w tym roku Szanowna Publiczność raczy mnie zaszczyścić, a znajdzie znaczny dobór i ceny przystępne.

(2-3)

— 11,168 —

STRUCLE

Szanownej Publiczności, mam zaszczyt donieść niniejszem, że na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia, przygotowałem w mej cukierni i w tym roku, jak to od wielu lat miało miejsce, wielki zapas znanych z dobroci *STRUCLE*, jako to: *Lipskie maślne*, z makiem, z massy migdałowej i konfiturowe, jak niemniej znaczny wybór najrozmaitszych *Tortów*, po cenach bardzo umiarkowanych.

Obstalunki na powyższe artykuły, jak najchętniej przyjmowane, wykonywane będą jak najspieszniej ku zupełnemu zadowoleniu Szanownych konsumentów.

C. E. WEDEL.

ulica Miodowa, Nr 484.

(2-4)

— 11,186 —

CZEKOŁADA

Mój Skład powszechnie znanej z dobroci delikatnej *Czekolady parowej* jest na nadchodzące Święta jak najwytworniej asortowany i polecam takowej Szanownej Publiczności, z tem nadmienieniem, że ceny są bardzo umiarkowane, bo funt od k p. 30 do rs. 1. — Najdelikatniejsza *Czekolada desserowa* jak niemniej przewyborne *Praliny* napelnia-
ne najlepszymi i najrozmaitszymi przysmakami, przygotowane są w znacznym wyborze.

C. E. WEDEL.

Fabrykant Czekolady, ulica Miodowa, Nr 484.

(2-4)

— 11,187 —

ELIKSIR DO ZĘBÓW

St Petersburgskiego Chemicznego Laboratorium

Cena 75 kopiejek

Eliksir do zębów St. Petersburgskiego Chemicznego Laboratorium, jest najlepszym środkiem do zachowania zębów, wzmacnia dziąsła, niszczy na nich winny kamień, usuwa odnieprzyjemny, odświeża usta i nadaje zębom białosc. W każdym razie zasługuje na uwagę ludzi pragnących zachować zęby w czystości, wszakże to jest pierwszy warunek do upiększenia osoby. — Dostać można w ruskim magazynie przy ulicy Niecałej w domu JW. Witkowskiego. Tamże są ruskie wyroby bławatne, jako to: *Perkale, Flanely, barchany i t. p.* — 9468 —

ZNANA OWOCARNIA

Strubiszewskiego

istniejąca w Domu W-go Bujno przy ulicy Senatorskiej Nr. 2.

t. j. wprost sklepu W-go Dobrycza,

przy zbliżających się świętach Bożego Narodzenia, zaopatrzona została w świeże zapasy, a mianowicie: *Jabłka* tyrolskie w najwyższym i niższym gatunku, na sztuki, kopy i skrzynki, niższe zaś gatunki na pudy i funty; *Gruszki* tyrolskie, włoskie i krajowe; *Figi* petersburskie; *Winogrona* najładniejsze hiszpańskie; *Ananasy*; *Gruszki* francuskie; *Sliwki* francuskie deserowe i węgierskie w kilku gatunkach, *Sliwki* greckie na pudełka i funty; *Bakalie* wszelkiego rodzaju wraz z przeróżnymi przysmakami; *Figi* sultańskie i w różnych gatunkach; *Malaga* rodzeni; *Pikule* francuskie; *Soki* w różnych gatunkach; *Konfitury* w różnych gatunkach oraz nieznane jeszcze u nas *Kijowskie*; *Frukta* suszone, *Mak* siwy i biały; *Orzechy* włoskie, tureckie i amerykańskie; *Grzyby* suszone i marynowane; *Marmolady*, *Korniszony* i *Sliwki* marynowane; *Pomidory* zakonserwowane; *Powidła* węgierskie; *Kasztany*; *Kaparki*, oliwki; *Musztarda* angielska i włoska z przednich owoców, *Oliwa* w najlepszym gatunku; *Biszkopty* w rozlicznych gatunkach Rosyjsko-Amerykańskie; *Biszkopeciki* brunzwickie; *Czekolada* i *Cukierki* Landrin'a, które pozyskały sławę Europejską; *Sledzie* lososiowe, wychwalane nawet przez tych, którzy zapachu sledzia znieść nie mogą, a to za pomocą umiejętnej uprawy; *Marmolada* Moskiewska; *Miód* litewski biały lipiec, znany z wybornego smaku; *Półgęski* litewskie; *Sery*: owczy, krakowski, śmietankowy Roenikera, oraz ser litewski śmietankowy odznaczający się szczególnie wyborowym smakiem jak niemniej wiele podobnych artykułów, a wszystko to po cenach jak najprzystępniejszych i przy spiesznej usłudze jest ekspedjowane.

(6-7)

— 10589 —

SKŁAD WIN L. MARINCE,

ulica Marszałkowska, Nr 58.

Przy nadechodzących Świętach Bożego Narodzenia, poleca się różnymi wyborowymi gatunkami win.

W symże składzie przyjmują się zamówienia na *Makę Pszenną* z młyna Turbino, wego w *Marenzowie*, podług cen stałe w kantorze znajdujących się. Dla PP. Cukierników Piekarzy i handlujących ustępuje się stosowny rabat.

(2-3)

— 11,104 —